

NACIONALNI PROJEKT MEJA

Ime projekta: MEJA – NAŠA ZGODOVINA IN NAŠA EVROPSKA PRIHODNOST

Nosilec: GIMNAZIJA NOVA GORICA

Koordinator: SUZANA ČERNE

Temeljna vsebina:

Življenje na Goriškem je tesno povezano z mejo, ki že dolga desetletja ločuje romanski in slovanski svet. Slovenci, Italijani in Furlani ponovno odkrivamo enoten prostor, ki ga je meja v 20. Stoletju nasilno razdelila in ga bo sedaj proces združevanja Evrope v sicer različnih zgodovinskih okoliščinah ponovno združil. Kot člen v mreži, ki je odprta navzven, se moramo tudi sami odpirati drugim in samim sebi. Projekt, ki ga vodimo povezovalno spodbuja ustvarjalnost več dijakov, več učiteljev in več mentorjev. Ob spoštovanju štirih Delorsovih stebrov bo delo usmerjeno na:

1. Učiti se, da bi vedeli
2. Učiti se, da bi znali delati
3. Učiti se, da bi znali živeti skupaj in
4. Učiti se biti.

Mladi skozi delo v projektu Meja utrjujejo zavest o pomenu sodelovanja v mreži. Kot njeni dragoceni in potrebni člani pridobivajo izkušnjo skupnega učenja, raziskovanja, prijateljevanja z elementi zaveznitva. S pomočjo načela prepoznavanja drugih preko sebe spoznavajo lastno notranjo moč in kvaliteto, ki jo lahko ponudijo drugim in tako nastopajo veliko bolj samozavestno. Marsikatero vrednoto, ki krasi druge, pa lahko vgradijo v svoj lastni sistem vrednot. Mladi skozi sodelovanje v projektu Meja navezujejo stike z vsemi šolami ASP mreže in tudi drugimi šolami. K sodelovanju smo povabili tudi italijanske šole iz Gorice, Tržiča, Beljaka in Opatije.

Cilji projekta/strategije:

Dijaki pridobivajo in poglobljajo znanje na področju nacionalne kulturne in naravne dediščine, razlikujejo vpliv meje kot prepreke oziroma kot membrane, ki prepušča izmenjavo kulturne danosti. Mladi na Meji poudarjajo pomen varovanja okolja in poudarjajo sonaravno in trajnostno upravljanje prostora. Med sodelujočimi se uzavešča vrednota posameznika in identiteta države, v kateri živi. Krepi se strpnost v medsebojnih odnosih, medsebojno spoznavanje, sprejemanje razlik in drugačnosti ter iskanje oblik sodelovanja. Velik pomen

dajemo oživljanju različnih oblik solidarnostne pomoči. Meja je prostor pestre in prepletajoče se kulture. Mladi imajo možnost spoznavati različne tehnike likovnega ustvarjanja, prvine plesa in glasbe ter gledališkega ustvarjanja. Mladi ustvarjajo mirovniško prozo, poezijo, glasbo in likovna dela.

Temeljni dosežki doslej:

Povezali smo se in sodelovali smo z drugimi ASPnet šolami, šolami iz zamejstva in iz tujine, z institucijami, strokovnjaki, likovnimi pedagogi, slikarji, kulturniki v domačem kraju in z našimi akcijami pripomogli k promocijski ponudbi domačega mesta. S projektom Premikamo meje se je OŠ Maksa Pleteršnika iz Pišec vključila v naš projekt in povezala mlade na južni meji. Svoje ideje in delo smo predstavili tudi mreži šol iz Furlanije Julijske Krajine in se skupaj vključili v mednarodni projekt Vzgoja za mir (Educazione per la pace). Vsako oziroma drugo leto organiziramo srečanje Unesco šol na Meji. Ker ima projekt mednarodni značaj, sodelujejo tudi šole iz tujih držav.

Prvo srečanje na meji je bilo posvečeno obema mestoma: Novi Gorici in Gorici. »Z vrtnico v roki« se je več kot 300 mladih z obeh strani meje sprehodilo po ulicah, ustvarjalo v delavnicah, se družilo in prijateljevalo. Prireditev smo zaključili na trgu Evropa, kjer so nam dijaki gledališke gimnazije pripravili bogat kulturni program.

»Z vrtnico v roki« na trgu Evropa v Novi Gorici
Foto: arhiv Gimnazija Nova Gorica

Na drugem smo se spomnili usodnih bitk leta 1915 na Soški fronti. Mladi smo se dobili na Cerju na Krasu. Poti miru nas po mirnih, neokrnjenih predelih kraške planote vodijo na ogled

najzanimivejših spomenikov in drugih objektov iz pestre zapuščine prve svetovne vojne. Speljane so daleč proč od glavnih prometnic, po obstoječih kolovozih, stezah in nekdanjih vojaških cestah. Prav te poti so nekoč narode ločevale, danes pa jih zbližujejo.. Ogledali smo si bogato zgodovinsko dediščino prve svetovne vojne (oskrbovalne jarke, topniške položaje, kaverne, kraško jamo, ostanke barak,...) pa tudi ostalo dediščino, ki dela kras tako prepoznaven (kraški vodnjak, škavnice, vrtače,...). Srečali smo se z »vojaki 1. svetovne vojne«, ki so nam na slikovit način predstavili vojaško življenje. Medtem so nekateri udeleženci slikali na temo Kras in vojna.

Po poteh miru na Krasu
Foto: arhiv Gimnazija Nova Gorica

Na tretjem smo obeležili stoto obletnico izgradnje bohinjske proge.

Unesco srečanje na Mostu na Soči
Foto: arhiv Gimnazija Nova Gorica

Četrto srečanje, s katerim smo proslavili 100-letnico smrti pesnika Simona Gregorčiča, je organizirala OŠ Kobarid. Sprehodili smo se »Po pesnikovih stopinjah« v Vrsno in na Sv. Lovrenc.

Kulturni program OŠ Simona Gregorčiča iz Kobarida
Foto: arhiv Gimnazije Nova Gorica

Petič so organizacijo srečanja na Meji prevzeli na POŠ Bilje. Med Biljenskimi griči in reko Vipavo so mladi spoznali največji vinogradniški kompleks v Sloveniji Biljenske griče, ustvarjali z glino, spoznali delo kiparja Negova Nemca, spoznavali in se preizkusili v sokolski telovadbi.

Po Biljenskih gričih
Foto: arhiv Gimnazije Nova Gorica

Šesto srečanje se je odvijalo v Brdih, pod naslovom V Brda – v gaj, v mladosti razcveteni maj. Med vinogradi, sadovnjaki in oljčniki smo spoznavali bogato kulturno in naravno dediščino tega mejnega prostora.

Likovna delavnica v Šmartnem v Goriških Brdih
Foto: arhiv Gimnazije Nova Gorica

Sedmo srečanje na Meji je potekalo v Kobaridu pod geslom »Iskra pod pepelom«. Obeležili smo prihajajočo 300-letnico velikega tolminskega punta. Več kot 190 učencev in dijakov iz 21 Unesco šol iz Slovenije in Italije je preživelo prijeten in ustvarjalen dan ter tako obeležilo ta pomemben zgodovinski dogodek.

Vsi udeleženci na Mednarodnem projektu Meja pridobivajo vseživljenjska znanja, ki niso vezana samo na šolski prostor, ampak jih lahko koristno uporabijo v družinskem in ostalih socialnih okoljih. Pridobljene izkušnje v posamezniku vzbudijo zavest o njegovem izvoru in rodu, na katere se bo lahko oprl pri umeščanju v svet, in ga bodo obenem naučile spoštovati druge kulture. Svoja nova spoznanja prenašajo v svoja okolja. To pomeni, da ima širjenje Unesco idej vse večje razsežnosti.